

2.2. Fârâbî

Fârâbî

Felsefe dünyasında “muallim-i sâni” lâkabı ile tanınan Fârâbî mûsikî alanında da birçok tarihçi ve mûsikî nazariyatçısı tarafından “muallim-i evvel” olarak kabul edilmiştir.

Fârâbî, 870 yılında Türkistan’ın önemli yerleşim merkezlerinden Fârâb (Otrar) şehrinde doğdu. İlk tahsilini burada bitirdikten sonra Bağdat’a gitti. Buradan da Suriye’ye geçerek Halep’te Emir Seyfüddевle Hemedânî’nin sarayında yaşadı. Daha sonra gittiği Şam’da 950 yılında vefat etti.

Fârâbî birinci risalenin girişinde “Yunan’da eksik bulduğu bilgileri eklediğini ve onların bazı hatalarını düzelttiğini” söylüyor. Bu eser Şark mûsikî nazariyesine dair en mühim risale kabul edildiği gibi, mûsikî hakkında yazılmış en kapsamlı eserler arasında zikredilmektedir. Ses ve mûsikînin fizik ve fizyolojik esaslarını tetkik şekli bakımından Yunanlıları aşmış ve çalgılar hakkında da ilk etraflıca bilgileri veren bir eser olarak ayrıca önem kazanmaktadır.

BİLGİ KUTUSU

Fârâbî’nin mûsikîye dair eserleri şunlardır:

1-Kitabü’l-Mûsîka’l-Kebîr: Asıl adı Kitâbü Sınâ’ti ‘İlmi’l-Mûsîka olan bu eser İbn Ebû Usaybia’nın ifadesiyle el-Mûsîka’l-Kebîr adıyla şöhret buldu.

2-Kitâbü İhsâ’i’l-İkâ’ât

3-Kitâbün fi’l-İkâ’ât

